

Door Redactie op 31/10/16 14:05

Abortus als kindje het syndroom van down heeft?

Elk jaar nemen honderden stellen de beslissing om een zwangerschap af te breken nadat uit testen is gebleken dat het kindje het syndroom van Down heeft. Danielle Manders en Tjerk Eelkema vertellen over de moeilijkste beslissing van hun leven.

Vanaf het moment dat Danielle Manders (41) zwanger was van haar tweede kindje, voelde ze dat er iets niet goed was. Haar intuïtie bleek juist, het kindje in haar buik had het syndroom van Down. Met haar man Tjerk Eelkema (54) moest ze een besluit nemen: laten we dit kindje geboren worden of beëindigen we deze zwangerschap? Danielle: "s Ochtends zaten we in de verloskundigenpraktijk. Later die dag zou de uitslag volgen van de vruchtwaterpunctie van onze tweede dochter. Die krijg je aangeboden als je ouder bent dan 35."

Zorgen

"De verloskundige zei dat wij ons geen zorgen hoefden te maken. Maar dat deed ik wél. Ik had direct nadat Sterre was verwekt wondroos op mijn been, zonder enige aanleiding. Het eerste wat ik tegen Tjerk zei was: 'Ik weet het niet, ik ben er niet van overtuigd dat dit goed zit.' Tijdens de twintigwekenecho werd dat gevoel sterker. Ons kindje bleek een heel klein hoofd te hebben. 'Laat het los,' zei de verloskundige. Maar dat kon ik niet."

Tjerk: "In het begin van de zwangerschap, toen we nog van niets wisten, zagen wij echt óveral mensen met downsyndroom. Tijdens een lange wandeling in de bergen van Zwitserland spraken we erover. 'Je zou het toch niet overleven als je een keuze moet maken

tussen leven en dood,' zeiden we tegen elkaar. We waren er op de een of andere manier meer mee bezig dan toen Danielle zwanger was van onze eerste dochter, Floor."

Danielle: "Na het bezoek aan de verloskundige dacht ik: wat als aan het einde van deze dag mijn leven er totaal anders uitziet? Niet veel later belde de gynaecoloog. Ons kindje bleek het downsyndroom te hebben." Tjerk: "Het stond voor ons meteen vast dat wij een gezond kindje ter wereld wilden brengen." Danielle: "Wat mensen vergeten, is dat een kind met downsyndroom een leven lang zorg nodig heeft. Maar wie zorgt er voor haar als ons iets overkomt? Onze kinderen? De maatschappij? Nee. Het is óns kind en ónze verantwoordelijkheid."

Boze buitenwereld

Tjerk: "En wat ik ook belangrijk vond: wat betekent dit voor Floor? En voor Vera en Karsten, de kinderen uit mijn eerste huwelijk? We hebben daar uitgebreid over gepraat met de gynaecoloog. Je wilt de aandacht fiftyfifty over je kinderen verdelen. Maar met een kindje met downsyndroom mag je blij zijn als die verdeling tachtig-twintig is. Is dat fair? Vind ik niet. Alleen dat was voor mij al reden om de zwangerschap niet voort te zetten." Danielle: "Als je zwanger raakt, wil je het kindje dat in je groeit beschermen tegen de boze buitenwereld. Maar op het moment dat je hoort dat het foute boel is, moet je een besluit nemen." Tjerk: "En dan realiseer je je ineens dat je zélf die boze buitenwereld bent geworden."

Oordeel

Danielle: "De behoefte om onze beslissing te rechtvaardigen was groot. Daarom vertelde ik in het begin dat onze dochter niet levensvatbaar was. Dat was ze wel. Dat doet schaamte met je. Gelukkig steunden mijn ouders ons goed." Tjerk: "Mijn moeder had er ook vrede mee. Maar het lag gevoelig. Vroeger is zij bevallen van een dood kindje. Dat kwam naar boven." Danielle: "Er zijn ook harde oordelen geveld over onze beslissing om de zwangerschap van Sterre af te breken. Het heeft ons zelfs vriendschappen gekost." Tjerk: "Iedereen mag hier iets van vinden. Maar hou je mening alsjeblieft voor je. Door al die heftige uitlatingen raak je opgezaagd met nog meer verdriet."

Danielle: "Het is en blijft een taboe om een zwangerschap om deze reden te beëindigen. Je speelt als het ware voor god. Dan komen vragen aan de orde als: in hoeverre mag je zelf beschikken over je wat er in jouw lijf gebeurt?" Tjerk: "De een snapt het, de ander niet." Danielle: "Vijf dagen na dat telefoontje van de gynaecoloog moest ik bevallen. Dat was afschuwelijk. Mijn lichaam maakte geen verdovende endorfinen aan maar adrenaline, waardoor de pijnbestrijding niet hielp. Ik kreeg een ruggenprik. Twee minuten later kwam onze dochter dood ter wereld."

Tjerk: "We hebben foto's gemaakt van Sterre. Voor onszelf en de kinderen. Voor als ze er

ooit klaar voor zijn om hun zusje te zien.”

Samen rouwen

Danielle: “Na het overlijden van Sterre moest ik rouwen. Maar hoe doe je dat? Ik voelde me leeg. Tjerk en ik konden elkaar vaak niet vinden. Daarom zochten we hulp bij een coach. Die heeft ons geleerd dat je ‘naar elkaars eiland toe moet’. Zonder bagage uit het verleden. Durf je dat? Kun je zien en horen wat zich bij die ander afspeelt? We leerden begrijpen dat wij allebei anders in dit proces stonden, maar ook veel raakvlakken hadden.”

Tjerk: “Zo’n diep gevoel als dit liet ik liever niet toe. Dat werkt op den duur niet. Als je dat inzicht eenmaal hebt, wordt het gemakkelijker om een brug te slaan.” Danielle: “Na de geboorte van Sterre wisten wij zeker dat we nog een kindje wilden. ‘Het mag, go for it,’ zei de gynaecoloog. Tjerk: “We waren bang. De gynaecoloog nam die angst weg. De kans dat dit nog eens gebeurt was klein.”

Danielle: “De bevruchting van Christian vond plaats op de uitgerekende datum van Sterre. Dat voelt als een groot verband. Zonder haar was hij nooit geboren. Ik ben trots op mijn zoon, al vond ik niet meteen aansluiting bij hem. Mijn hart lag nog bij Sterre. Er zijn mensen die denken dat ik niet van haar heb gehouden. Maar liefde gaat zo veel verder dan leven geven.” Tjerk: “Sterre zullen wij nooit wegstoppen. Maar het leven gaat verder met degenen die leven.” Danielle: “Ik denk dat ik een fijner mens ben dan voordat ik zwanger werd van Sterre. Zij schudde mij wakker. In de zin van: ‘ga leven’. Daar ben ik haar dankbaar voor. Hoe pijnlijk het ook was, ik had het niet willen missen.” Tjerk: “Wat wij hebben geleerd, en wat wij onze kinderen meegeven, is dat je mag vertrouwen op je gevoel.”

Danielle: “We zijn de schaamte voorbij. Maar ik blijf voorzichtig. Mensen en kinderen met het syndroom van Down komen vaak positief in beeld. Dat voelt ongemakkelijk. Soms kijk ik terug op wat er is gebeurd. Gewoon, om het gevoel weer aan te gaan. Dan denk ik: het heeft zo moeten zijn, En dan beseft ik: samen vormen we een prachtig gezin.”

Testen

In 2013 liet dertig procent van de zwangere vrouwen testen of haar kind gezond was. Zeven op de tien zwangeren doen er niet aan mee, bijvoorbeeld omdat zij geen abortus zouden plegen als hun kind het downsyndroom zou hebben of omdat zij denken geen risico te lopen. Begin jaren negentig liet 95 procent van de vrouwen die zwanger waren van een kind met Down, de zwangerschap afbreken. Dat percentage ligt nu lager: tegenwoordig breekt 74 procent de zwangerschap af als duidelijk is geworden dat er een kindje met Down op komst is. Volgens Gert de Graaf van stichting Downsyndroom heeft dat te maken met de veranderde beeldvorming. In Nederland wonen rond de 13.000 mensen met het syndroom van Down. In 2013 werden naar schatting 240 kinderen met Down geboren. In dat jaar ondergingen 760 vrouwen om die reden een abortus.

Ontvang GRATIS tips over gezond leven, recepten en trends.

Meld je nu aan voor de wekelijkse Gezondheid&Co email update en mis niets. Helemaal gratis in je inbox.

[Gratis aanmelden](#)